

УДК 330.322(477)

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

Студ. В.Г. Норець, гр. БФск 1-16
Науковий керівник доц.Ю.О.Русіна

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою та завданням є аналіз інвестиційного клімату України, визначення основних проблем та знаходження шляхів покращення.

Об'єктом дослідження є інвестиційний клімат України.

Методи та засоби дослідження. Теоретичною та методологічною базою роботи є наукові праці з інвестування, законодавчі та нормативно-правові акти тощо. Інформаційною базою дослідження виступають офіційні дані Державної служби статистики України.

Результати дослідження. Активізація економічних процесів в Україні значною мірою залежить від ефективності державної інвестиційної політики, наявності сприятливого інвестиційного клімату.

Інвестиційний клімат держави – це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів. Інвестиційний клімат безпосередньо впливає на основні показники соціально-економічного розвитку України.

Сьогодні в Україні створене правове поле для здійснення інвестиційної діяльності. Зокрема, суб'єктам інвестиційної діяльності (громадянам і юридичним особам України та іноземних держав, а також державам) гарантується рівний захист прав, інтересів та майна; надається державна підтримка в розробленні та реалізації інвестиційних проєктів; забезпечується стабільність здійснення інвестиційної діяльності та захист інвестицій.

Для іноземних інвесторів на території України встановлюється національний режим інвестиційної діяльності, тобто створено рівні умови діяльності поряд з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації. У разі припинення інвестиційної діяльності іноземному інвестору гарантується повернення його інвестиції в натуральній формі або у валюті інвестування без сплати мита, а також доходів від інвестицій у грошовій або товарній формі. Держава також гарантує безперешкодний і негайний переказ за кордон прибутків і інших коштів в іноземній валюті, одержаних на законних підставах унаслідок здійснення іноземних інвестицій.

Також слід відмітити, що Верховною Радою України підписано та ратифіковано міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу.

Сучасна інвестиційна політика в Україні носить дуже суперечливий та непослідовний характер так, як не завжди враховується специфіка економіки держави, що розвивається. Хоч на сьогодні і відбувається певне пожвавлення інвестиційної діяльності але інвестиційний клімат запишається несприятливим і це призводить до гострої нестачі інвестиційних ресурсів в економіці України, а також ставить під загрозу соціально-економічне зростання країни. Лише формування сприятливого інвестиційного клімату, обґрунтована державна політика, забезпечення ефективної мобілізації інвестиційних ресурсів та дієвого управління ними є вагомими засобами усунення інвестиційного «голоду» в Україні.

Сьогодні для економічного розвитку нашої держави обсяг внутрішніх фінансових ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності є недостатнім. Тому як ніколи актуальним залишається залучення іноземних інвестицій. Не зважаючи на інвестиційну привабливість України, завдяки її географічному положенню, багатству на природні ресурси та наявність робочої сили з високим рівнем освіти, іноземних інвесторів стримує можливість настання ризиків, з якими вони можуть зіткнутися.

На даний час, іноземні інвестиції відіграють дуже важливу роль, не лише у розвитку окремого підприємства, а й країни в цілому. Створення сприятливого інвестиційного клімату є першочерговим завданням для нашої держави так, як завдяки цьому економіка країни отримує необхідні грошові кошти для подальшого розвитку.

Іноземні інвестиції є одним з основних показників, який вказує на рівень інвестиційного клімату України. Обсяг надходжень іноземних інвестицій в Україні ще не відповідає потребам у них.

За даними Держстату у 2017 році в економіку України іноземними інвесторами з 76 країн світу вкладено 1630,4 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу).

Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 31.12.2017 року становив 39144,0 млн.дол. США.

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у 2017 році складають 412,8 млрд. грн., що на 22,1 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2016 року.

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, у 2017 році залишаються: промисловість – 33,1%, будівництво – 12,3%, сільське, лісове та рибне господарство – 14,0 %, інформація та телекомунікації – 4,1%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,0%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 8,7%, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 7,4%.

Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

Станом на 31.12.2017 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 26,1% та підприємств промисловості – 27,3 %.

Основними інвесторами залишаються Кіпр (24,4%), Нідерланди (13,1%), Німеччина (12,1%), РФ (10,2%), Австрія (5,8%), Велика Британія (4,2%), Британські Віргінські острови (4%), Франція (3,4%), Швейцарія (3,3%), Італія (2,6%). На ці країни припадає майже 84 % від загального обсягу прямих інвестицій.

У результаті проведеного аналізу, видно, що в Україні протягом останніх кількох років знизилася показники обсягів іноземних інвестицій в країну, адже існують як політичні так і економічні проблеми, які потребують уваги.

Для покращення інвестиційного клімату потрібно здійснювати такі заходи: створення сприятливого інвестиційного середовища шляхом стимулювання національних інвесторів здійснювати інвестиції; здійснення пенсійної реформи та сприяння становленню інституту недержавних пенсійних фондів; легалізація тіншових капіталів, що забезпечить значний притік інвестиційних ресурсів в економіку країни з-за кордону; розвиток депозитарної системи; сприяння розвитку ефективної банківської системи, орієнтованої на кредитування реального сектора економіки; реформування системи оплати праці; розробка та подання пропозицій у вищі органи державної влади України щодо вдосконалення державного регулювання сфери іноземного інвестування; зниження податкового навантаження на економіку країни; ведення дієвої боротьби з

корупцією; забезпечення прибутковості підприємств державної форми власності; підвищення ефективності інвестицій за рахунок зростання прозорості ринкового середовища та роботи підприємств; створення рівних конкурентних умов для внутрішніх та іноземних інвесторів; здійснення реструктуризації великих неефективних підприємств та максимальне розширення сфери малого та середнього бізнесу; сприяння розвитку фондового ринку з метою активізації участі іноземних інвесторів у процесах приватизації, зокрема шляхом здійснення портфельних інвестицій.

Висновки. Отже, для формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні повинні бути здійснені комплексні заходи щодо поліпшення умов діяльності інвесторів, розширення механізмів, забезпечення еквівалентності обміну між галузями і сферами економіки, встановлення економічно обґрунтованих та взаємовигідних цін на інвестиційні ресурси. Відповідне збільшення обсягу інвестицій в економіку України забезпечить пришвидшення соціально-економічного розвитку країни та пріоритетних галузей виробництва. Тобто, державна політика стосовно формування інвестиційного клімату потребує докорінних змін і має проводитися на вищому рівні. Вона має базуватися на забезпеченні стійкого підйому економіки України шляхом реформування фінансово-кредитної системи, удосконалення відносин власності, а також створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дяченко М.І. Формування інвестиційного клімату та інвестиційна привабливість регіону / М. І. Дяченко, О. М. Саковська // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2016. - № 4. - С. 15-24.
2. Зеленько О.О. Інвестиційний клімат в економіці України та шляхи його удосконалення / О. О. Зеленько // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Економіка. - 2016. - Вип. 16. - С. 40-46.
3. Ліщук В.В. Оцінювання інвестиційного клімату як основа для залучення іноземного капіталу в економіку України / В. В. Ліщук // Агросвіт. - 2016. - № 10. - С. 56-61
4. Державна служба статистики [Електронний ресурс].
5. Пітель Н.Я. Проблеми формування інвестиційного клімату України / Н.Я. Пітель [Електронний ресурс].
6. Семенова Е.Д. Інвестиційні ризики та інвестиційний клімат України / Е. Д. Семенова, К. І. Тарасова // Інвестиції та економіка: проблеми і перспективи зростання в умовах Придністровської Молдавської Республіки: - Тираспіль: 2016. - С. 60-64.
7. Щепіна Т.Г. Проблеми формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні / Т. Г. Щепіна // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. - 2014.